

Research Paper

Media and Politics: A Comparative Study of the Representation Policies of Shargh and Kayhan Newspapers during the 12-Day Iran–Israel War***Fateme Aghaei Rezvani¹** **Hadi Nouri²**

1. Ph.D. Student, Department of Sociology, Faculty of Humanities, Guilan University, Rasht, Iran

2. Associate Professor, Department of Sociology, Faculty of Humanities, University of Guilan, Rasht, Iran

DOI: <https://doi.org/10.22034/ipsa.2026.560>

Receive Date: 05 March 2026

Revise Date: 09 May 2026

Accept Date: 11 May 2026

©2021 by the authors, Licensee IPSA, Tehran, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Extended Abstract**Introduction**

Mass media play a fundamental role in shaping public understanding of political conflicts and wars. Newspapers, in particular, do not merely report events; rather, they actively construct social realities through processes of selection, emphasis, omission, and framing. The representation of war in media discourse is therefore deeply intertwined with ideology, power relations, and political interests. During periods of armed conflict, newspapers become important arenas where competing narratives regarding national identity, legitimacy, victimhood, resistance, and peace are produced and disseminated.

The twelve-day Iran–Israel war constituted a significant political and military event that generated extensive media coverage within Iran. Different newspapers adopted diverse interpretative frameworks to explain the conflict, highlight particular actors, and prioritize specific dimensions of the war. While some media outlets emphasized military resistance and national security concerns, others focused on humanitarian consequences, diplomacy, and civilian experiences. These differences demonstrate that media narratives are not neutral reflections of reality but are socially and politically constructed representations.

Among Iranian newspapers, Kayhan and Shargh represent two distinct approaches to political and social issues. Kayhan, generally associated with conservative and revolutionary discourses, often adopts a confrontational approach toward international conflicts and emphasizes resistance narratives. In contrast, Shargh, which is frequently identified with reformist perspectives, tends to emphasize diplomacy, dialogue, and the social consequences of political developments. The comparison between these two newspapers provides an opportunity to understand how ideological orientations influence the representation of war and shape public interpretations of political events.

Previous studies on media representation of war have demonstrated that newspapers contribute significantly to the formation of public attitudes toward conflicts. Research has examined the representation of war in Iranian newspapers during the Iran–Iraq War, World War I, and regional conflicts such as the Second Nagorno-Karabakh War. However, limited attention has been devoted to investigating how contemporary Iranian newspapers represented the recent Iran–Israel conflict using poststructuralist analytical frameworks.

*** Corresponding Author:****Fateme Aghaei Rezvani, Ph.D.****E-mail:** farezvan1997@gmail.com

To address this gap, the present study employs Jacques Derrida's deconstruction approach, operationalized through David Boje's eight-step deconstructive narrative analysis. Deconstruction challenges the apparent stability and coherence of texts by uncovering hidden assumptions, hierarchical binary oppositions, silenced voices, contradictions, and marginalized perspectives embedded within discourse. Rather than accepting media narratives as objective accounts, deconstruction reveals the ideological mechanisms through which meaning is constructed and particular interpretations become dominant. The objective of this study is to comparatively analyze the headlines and subheadlines of Kayhan and Shargh newspapers during the twelve-day Iran–Israel war. Specifically, the research seeks to identify dominant binary oppositions, examine hierarchical structures of meaning, uncover excluded voices, identify contradictions within narratives, and reconstruct alternative representations that challenge dominant discursive positions. Through this approach, the study contributes to the broader understanding of media ideology, political communication, and the role of newspapers in constructing wartime realities.

Methodology

This study adopted a qualitative research design based on Derridean deconstruction. The analytical framework was derived from David Boje's eight-step deconstructive narrative analysis, which provides a systematic method for examining instability, contradictions, and silences within texts.

The research corpus consisted of the headlines and subheadlines published on the front pages of Kayhan and Shargh newspapers during the twelve-day Iran–Israel war, covering the period from 26 Khordad to 3 Tir 1404 (2025). Front-page headlines were selected because they represent the newspapers' primary editorial priorities and serve as powerful mechanisms for framing political events.

The analysis followed Boje's eight stages:

1. Identifying binary oppositions within the texts;
2. Reinterpreting hierarchical relationships embedded in these oppositions;
3. Identifying silenced or excluded voices;
4. Examining alternative perspectives and suppressed narratives;
5. Deconstructing the dominant plot structures;
6. Identifying exceptions and contradictions that destabilize the narrative;
7. Reading between the lines to uncover implicit meanings;
8. Reorganizing narratives by incorporating marginalized voices and challenging established hierarchies.

The first stage involved identifying major binary oppositions used by both newspapers. In Kayhan, oppositions such as Iran/Israel, nation/enemy, imposed peace/imposed war, and cessation of attacks/destruction of Israel were frequently observed. In Shargh, dominant oppositions included dialogue/war, ceasefire/aggression, life/death, diplomacy/conflict, and Tehran/Tel Aviv.

The second stage focused on determining which elements occupied privileged positions within these oppositions. This analysis enabled the identification of ideological priorities embedded in each newspaper's discourse.

Subsequent stages examined excluded voices, contradictions, and narrative inconsistencies while proposing alternative reconstructions that incorporated marginalized perspectives. This process allowed for a deeper understanding of the ideological assumptions shaping media representations of war.

Results and Discussion

The findings revealed substantial differences between Kayhan and Shargh regarding their

representation of the Iran–Israel war. Despite these differences, both newspapers demonstrated selective representations characterized by ideological assumptions and exclusions.

The analysis indicated that Kayhan predominantly constructed a militarized and confrontational narrative. The newspaper framed Iran primarily through military institutions, strategic decisions, and retaliatory actions rather than through civilian experiences. Binary oppositions such as Iran versus Israel and nation versus enemy reflected a discourse centered on resistance and victory. The repeated use of terms such as "enemy," "destruction," "severe blows," and "elimination" reinforced an aggressive narrative emphasizing military solutions.

A notable finding concerned the absence of ordinary citizens within Kayhan's representation of war. The experiences of civilians affected by attacks in Tehran and other Iranian cities were largely absent from the newspaper's discourse. Even when the Iranian population was mentioned, references primarily served to legitimize military responses rather than highlight humanitarian concerns. Consequently, the newspaper's narrative privileged state-centered and ideological perspectives while marginalizing civilian suffering.

Furthermore, Kayhan demonstrated several internal contradictions. For example, while portraying Israel as being on the verge of collapse, the newspaper simultaneously described Israeli military capabilities as advanced and formidable. Similarly, the simultaneous rejection of both "imposed peace" and "imposed war" exposed tensions within the newspaper's ideological framework. These inconsistencies illustrate Derrida's argument that textual meanings are inherently unstable and susceptible to deconstruction.

In contrast, Shargh emphasized civilian experiences, diplomacy, and the humanitarian dimensions of conflict. The newspaper consistently privileged concepts such as dialogue, ceasefire, negotiation, and everyday life over militaristic narratives. Reports concerning the experiences of Tehran residents, economic disruptions, emergency conditions, and the search for normalcy highlighted the social consequences of war.

The binary opposition between dialogue and war represented the central organizing principle within Shargh's discourse. Unlike Kayhan, which prioritized military resistance, Shargh consistently advocated diplomatic solutions and ceasefire initiatives. The newspaper portrayed international negotiations and diplomatic engagements as desirable alternatives to continued conflict.

Despite its apparent anti-war orientation, Shargh also exhibited significant exclusions and biases. Although emphasizing civilian suffering, the newspaper primarily focused on Tehran residents while neglecting the experiences of individuals living in other Iranian regions affected by the conflict. This tendency reflects a strong form of centralism that privileges the experiences of residents in the capital over those of peripheral populations.

Moreover, Shargh largely excluded Israeli civilian experiences from its narratives. While criticizing violence and advocating peace, the newspaper did not substantially address the humanitarian consequences of Iranian missile attacks on Israeli civilians. Consequently, its anti-war position remained selective rather than universally humanitarian.

The identification of silenced voices constituted one of the study's most important findings. In Kayhan, civilian experiences, particularly those of Iranian citizens living under wartime conditions, were systematically marginalized. The newspaper predominantly represented governmental and military perspectives, thereby limiting opportunities for alternative interpretations of the conflict.

Conversely, Shargh privileged civilian experiences but restricted them primarily to Tehran residents. Military personnel, non-Tehran populations, and Israeli civilians remained largely absent from the newspaper's narratives. These omissions demonstrate that even seemingly humanitarian representations involve processes of selection and exclusion.

The deconstruction of narrative structures further revealed that Kayhan adopted a predominantly heroic plot characterized by themes of resistance, victory, and national strength. This heroic framing minimized the tragic dimensions of war and obscured the suffering associated with armed conflict.

In contrast, Shargh employed a tragic narrative emphasizing vulnerability, loss, and the desire for peace. However, this tragic orientation coexisted with expressions of national unity, resilience, and resistance against external aggression. Such coexistence generated tensions that destabilized the coherence of the newspaper's anti-war discourse.

The final stage of narrative reconstruction demonstrated that alternative representations were possible through the inclusion of marginalized voices. Rewriting headlines to incorporate civilian experiences from both Iran and Israel challenged dominant binary oppositions and promoted more inclusive understandings of conflict. These reconstructed narratives highlighted the shared human consequences of war rather than reproducing ideological divisions.

Overall, the findings support poststructuralist arguments concerning the instability of meaning and the ideological nature of media representation. Neither newspaper provided a comprehensive or neutral account of the conflict. Instead, both constructed selective narratives that reflected particular political orientations and institutional priorities.

Conclusion

This study employed Derridean deconstruction and Boje's eight-step analytical framework to examine the representation policies of Kayhan and Shargh newspapers during the twelve-day Iran–Israel war. The findings demonstrated that both newspapers constructed ideologically informed narratives characterized by selective representation, exclusion, and internal contradictions.

Kayhan predominantly advanced a militaristic discourse emphasizing resistance, retaliation, and national strength. The newspaper largely excluded civilian experiences and prioritized state-centered perspectives. Its narrative structure reflected heroic themes that minimized the humanitarian consequences of war.

By contrast, Shargh emphasized diplomacy, civilian life, and anti-war sentiments. Nevertheless, its focus remained heavily concentrated on Tehran residents, resulting in the marginalization of other affected populations. Furthermore, the exclusion of Israeli civilian experiences limited the universality of its humanitarian discourse.

The study reveals that apparent ideological differences between conservative and reformist newspapers do not necessarily correspond to fundamentally different mechanisms of representation. Both newspapers selectively privilege certain voices while silencing others, thereby contributing to the reproduction of specific political and ideological frameworks.

From a theoretical perspective, the findings confirm the usefulness of deconstruction as a methodological approach for uncovering hidden assumptions, contradictions, and exclusions within media discourse. Deconstructive analysis demonstrates that media narratives are neither fixed nor neutral; instead, they are unstable constructions shaped by power relations and ideological commitments.

Future research could expand this approach by incorporating additional media platforms, including television broadcasts, digital news outlets, and social media discourse. Comparative analyses involving international media coverage of the same conflict may also provide further insights into the relationship between media representation, ideology, and political communication during wartime.

Table (1). Comparative Representation Policies of Kayhan and Shargh Newspapers during the 12-Day Iran–Israel War

Analytical Dimension	Kayhan Newspaper	Shargh Newspaper
Dominant discourse	Militaristic, resistance-oriented, and ideological discourse	Humanitarian, diplomatic, and peace-oriented discourse
Main binary oppositions	Iran vs. Israel; Nation vs. Enemy; Imposed Peace vs. Imposed War	Dialogue vs. War; Ceasefire vs. Aggression; Life vs. Death
Central focus of representation	Military operations, national security, and strategic retaliation	Civilian experiences, social consequences of war, and diplomatic efforts
Privileged actors	Government officials, military commanders, and state institutions	Civilians, urban residents, and diplomatic actors
Marginalized or silenced voices	Iranian civilians affected by war and alternative anti-war perspectives	Non-Tehran civilians, military perspectives, and Israeli civilian experiences
Narrative structure	Heroic narrative emphasizing resistance, victory, and national strength	Tragic narrative emphasizing vulnerability, loss, and the necessity of peace
Representation of war	War portrayed as legitimate resistance and national defense	War portrayed as a humanitarian crisis requiring diplomatic resolution
Major contradictions identified through deconstruction	Simultaneous portrayal of Israel as both weak and threatening; rejection of both imposed peace and imposed war	Advocacy of universal humanitarianism while selectively focusing on Tehran residents
Ideological orientation	Conservative and state centered	Reformist and society-centered
Reconstructed alternative narrative	Inclusion of civilian suffering and humanitarian consequences of conflict	Inclusion of marginalized populations and broader representations of wartime experiences

Source: Developed by the authors based on the deconstructive analysis of Kayhan and Shargh newspaper headlines and subheadlines during the 12-day Iran–Israel war.

Keywords: Deconstruction; Media Representation; Iran–Israel War; Kayhan Newspaper; Shargh Newspaper; Political Communication; War Discourse; Ideology.

References

- Aghaei Rezvani, F., & Fouladian, M. (2021). "Bazm-e Shahan va Gosheh-ye Zahmatkeshan: Baznamayi-ye Zohur va Soqut-e Hozeh-ye Omumi-ye Shahr-e Tehran dar Sad Sal-e Rooznameh-ye Ettela'at (1921–2020) [The Feast of Kings and the Corner of the Toilers: Representation of the Emergence and Decline of the Public Sphere in Tehran in One Hundred Years of Ettela'at Newspaper (1921–2020)]". Tehran: Nashr-e Shahr. (In Persian)
- Abrams, M. H. (2005). *A Glossary of Literary Terms*. 8th ed. Boston: Thomson Wadsworth.
- Bhabha, H. K. (1994). *The Location of Culture*. Routledge.
- Bressler, Ch. (1994). *Literary Criticism: An Introduction to Theory and Practice*.

New Jersey: Prentice-Hall Inc.

Bahrami Chegeni, Y., & Ahmadzadeh, A. (2025). Deconstruction of Reformists' Discursive Signifiers in the Media Literature of Iranian Principlists (2009–2023). *Political Science Quarterly*, 20(3), 53–86. (In Persian)

Boje, D. M. (2009). *Deconstructive Analysis*. Translated by H. Mohaddesi. *Resaneh*, 19(1), 79–99. (In Persian)

Boje, D. M. (2015). Stories from a Storytelling Organization: A Postmodern Analysis of Disney as Tamara-Land. Translated by E. Alizadeh, N. Baghbanmoshiri, & A. Jang. *Journal of Society, Culture and Media*, 4(17), 143–193. (In Persian)

Colebrook, C. (Ed.). (2015). *Jacques Derrida: Key Concepts*. Routledge.

Critchley, S. (2014). *The Ethics of Deconstruction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Currie, Mark (2013). *The Invention of Deconstruction*. New York: Palgrave Macmillan.

Derrida, J. (2011). *Of Grammatology*. Translated by M. Parsa. Tehran: Rokhdad-e No. (In Persian)

Derrida, J., & Rorty, R. (2006). *Deconstruction and Pragmatism*. Translated by S. Rouyegarian. Tehran: Gam-e No. (In Persian)

Daboin, A. (2022). Why Deconstruction Might Work in Theory but Not in Practice. *Philosophy and Literature*, 46 (1), 86–99.

Derrida, J. (1976). *Of Grammatology* (G. C. Spivak, Trans.). Johns Hopkins University Press.

Derrida, Jacques (1990). Some Statements and Truisms about Neo-Logisms, Newisms, Postisms, Parasitisms, and other Small Seismisms. trans. Anne Tomiche, in *The States of 'Theory': History, Art and Critical Discourse*, ed. David Carroll, New York: Columbia University Press, pp. 63–95.

Derrida, J. (1991). Letter to a Japanese Friend, trans. David Wood and Andrew Benjamin, in *A Derrida Reader: Between the Blinds*, ed. Peggy Kamuf, London and New York: Harvester, pp. 270–6.

Derrida, J. (1995). *Points: Interviews, 1974–1994*. Stanford: Stanford University Press.

Derrida, J. (2020). *Deconstruction in a Nutshell: A Conversation with Jacques Derrida, with a new introduction*. Fordham University Press.

Eftekhari Khorasani, F., & Fouladian, M. (2021). *Tehran: The Last Bastion; The*

- Narrative of the Iran-Iraq War in Tehran through the Press (1980-1988)*. Tehran: Nashr-e Shahr. (In Persian)
- Firouzi, J., Soltanifar, M., & Jafari, A. (2021). Reflection of the Second Nagorno-Karabakh War in Iranian Newspapers: A Case Study of Kayhan, Etemad, and Ettela'at Newspapers. *International Media Studies Journal*, 6(2), 147-177. (In Persian)
- Hubbard, P. (2017). *City*. Translated by A. Khakbaz. Tehran: Elmi va Farhangi Publications. (In Persian)
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. Sage.
- Kouhestaninejad, M. (2015). Iranian Press during World War I. *Goft-o-Go*, 65, 74-81. (In Persian)
- Malekzadeh, E., & Hamyani, K. (2020). Examining the Causes of Iran's Social Crises during World War I with Emphasis on the Press. *Historical Studies of War*, 4(11), 115-137. (In Persian)
- Mohan, Sh. (2022). Deconstruction and Anastasis. *Qui Parle*. 31 (2), 339-344.
- Montazer Ghaem, M., & Gholami, F. (2012). A Postcolonial Critique of the Narrative of the Television Series Bitter Coffee on Iranian Political Modernity with Emphasis on the Deconstruction Method. *Cultural and Communication Studies*, 8(28), 121-146. (In Persian)
- Nouri, H., & Taherzadeh Kouzani, M. (2025). A Postcolonial Reading of Law in Mirza Malkam Khan's Thought: With Emphasis on the Newspaper Qanun. *Social Theories of Muslim Thinkers*, 15(2), 37-53. (In Persian)
- Nouri, H., Taherzadeh Kouzani, H., & Alizadeh, R. (2023). A Postcolonial Reading of Identity in Mohammad Mossadegh's Thought with Emphasis on the Deconstruction Method. *Political Science Quarterly*, 20(3), 199-234. (In Persian)
- Norris, C. (2009). *Deconstruction*. Translated by P. Yazdanjoo. Tehran: Markaz Publications. (In Persian)
- Patton, P. (2017). Deconstruction and the Problem of Sovereignty. *Derrida Today*, 10(1), 1-20.
- Redfield, Marc. (2016). *Theory at Yale: The Strange Case of Deconstruction in America*. New York: Fordham University Press.
- Sadeghi Jafari, J., & Ghorbani, A. (2025). Administrative Corruption as a Crisis of the Civil Sphere: Media Representation in the Reformist Newspaper Etemad (2021). *Political Science Quarterly*, 20(2), 145-176. (In Persian)
- Seidman, S. (2009). *Contested Knowledge: Social Theory in the Postmodern*

- Era*. Translated by H. Jalili. Tehran: Ney Publications. (In Persian).
- Stocker, B. (2006). *Routledge Philosophy Guidebook to Derrida on Deconstruction*. United Kingdom: Taylor & Francis.
- Said, E. W. (1978). *Orientalism*. Pantheon Books.
- Shakeri, S. R. (2018). Requirements and Conditions for Applying Derrida's Deconstruction in Textual Criticism: A Review and Analysis of the Book Deconstructing Al-e Ahmad's Texts. *Critical Studies in Texts and Programs of Human Sciences*, 18(2), 155–171. (In Persian)
- Taraji, M. (1994). The Role and Position of the Press in the Iraq War. *Gozarash*, 46, 49–54. (In Persian)
- Xiaoting, Li (2024). The Deconstruction and Shaping of Media Power in the New Media Era with the Spring Festival Gala as the Object of Investigation. *Academic Journal of Humanities & Social Sciences*, 7(1).
- Yahyavi, H. (2011). War of Cities. *Negin-e Iran*, 36, 25–38. (In Persian)
- Calvert, B., Casey, N., Casey, B., Frinch, L., & Lewis, J. (2007). *Television studies: The key Concepts*.

رسانه و سیاست: مطالعه تطبیقی سیاست روزنامه‌های شرق و کیهان در بازنمایی جنگ دوازده‌روزه ایران و اسرائیل

*فاطمه آقائی رضوانی^۱ هادی نوری^۲

۱. دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی فرهنگی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

۲. دانشیار گروه جامعه‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

لینک گزارش نتیجه مشابهت‌یابی: <https://www.samimnoor.ir/view/fa/SimilarityResult7?ItemID=66118719138/3%>

20.1001.1.1735790.1404.21.1.1.5

چکیده

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۱۲/۱۴

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۰۲/۱۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۲/۲۱

نوع مقاله: پژوهشی

واژگان کلیدی:

وانوسازی، جنگ

دوازده‌روزه، اسرائیل،

کیهان، شرق

پژوهش حاضر، رویکرد دو روزنامه «کیهان» و «شرق» را در روزهای جنگ دوازده‌روزه ایران و اسرائیل مقایسه و بررسی کرده است. اهمیت این بررسی به دلیل کشف و تفسیر صداهای گوناگون موجود در متن است. هدف پژوهش «تفسیر»، نوع پژوهش «بنیادی»، و راهبرد پژوهش «استفهامی» است. برای پاسخ به پرسش اصلی از نظریه «وانوسازی» ژاک دریدا و برای تفسیر اطلاعات از روش «وانوسازی هشت مرحله‌ای» دیوید بوژه (به‌منظور بررسی تقابل‌های درون‌متنی) استفاده شده است. یافته‌های پژوهش، حکایت از وجود ۱۰ تقابل در روزنامه «کیهان» و ۱۳ تقابل مفهومی در روزنامه «شرق» دارد. این تقابل‌ها نشان می‌دهند که در روزنامه «کیهان»، موقعیت فرادست متعلق به اقلیت حاکم است و مردم عادی در موقعیت فرودست قرار گرفته‌اند؛ درحالی که این موقعیت‌ها در روزنامه «شرق» برعکس هستند. روزنامه «کیهان» نسبت به «شرق»، دربردارنده صداهای خاموش بیشتری است. یکپارچگی کلمات جنگی و تهدید بی‌امان دشمن در روزنامه «کیهان»، نشان از تأکید بر جنگ بدون توجه به پیامدهای آن در شهرها دارد. روزنامه «شرق»، با رویکرد مردمی و ضدجنگ، اقدام به روایت می‌کند، اما باز هم رویکرد به‌شدت مرکزگرای آن، سبب نادیده گرفتن پیامدهای جنگ شده است. افزون‌براین، نادیده گرفتن مردم عادی ساکن در اسرائیل نشان می‌دهد که روزنامه «شرق» ضدجنگ نیست، بلکه درون همان ایدئولوژی غالب قرار می‌گیرد. تفاوت روزنامه «شرق» و «کیهان» این است که «شرق» از زندگی روزمره سخن می‌گوید و «کیهان» در پی تقویت و مشروعیت‌بخشی به جبهه درگیر جنگ است.

* نویسنده مسئول:

فاطمه آقائی رضوانی

پست الکترونیک: Farezvan76@gmail.com

مقدمه

حمله ناگهانی اسرائیل به بخش‌هایی از شهر تهران و ترور شخصیت‌های مهم سیاسی و نظامی در خرداد ۱۴۰۴ سبب آغاز جنگ دوازده‌روزه ایران و اسرائیل شد. این جنگ، بازتاب‌های گسترده‌ای در همه رسانه‌های رسمی و غیررسمی داخلی و خارجی داشت. تلاش برای موضع‌گیری درباره این جنگ آشکارا در هر دو رسانه نمود یافته است. یکی از اصلی‌ترین درگاه‌های رسمی برای اعلام اخبار که به‌صورت متن منتشر می‌شود، روزنامه‌ها و مطبوعات رسمی کشور هستند. از عمر این مطبوعات مدرن در ایران، حدود یک سده می‌گذرد و همگام با تحولات دیگر در طول صدسال اخیر، پدیده‌ای به‌نام روزنامه به فرهنگ سیاسی و عمومی ایران افزوده شده است؛ پدیده‌ای که گاهی یگانه‌درگاه ارتباطی بدنه اجتماعی با رویدادهای مهم کشور و شهر بوده و در برهه‌هایی درخور اعتمادترین رسانه برای شهروندان به‌شمار می‌رفته است. از این نظر مطبوعات را می‌توان آینه تاریخ سیاسی، اجتماعی، و فرهنگی جامعه ایرانی در صدسال اخیر دانست (رضوانی و فولادیان، ۱۴۰۰).

هر روزنامه‌ای رویکرد نظری و سیاسی منحصر به خود را دارد که به‌طور رسمی اعلام می‌شود؛ برای مثال، روزنامه «کیهان» از جمله روزنامه‌های منصوب به جریان راست اصول‌گرا و درمقابل، روزنامه «شرق» روزنامه منصوب به جناح اصلاح‌طلب است. روزنامه‌هایی هم موجودند که به‌طور مستقیم به دولت وقت منصوب می‌شوند (مانند روزنامه «ایران»). گاهی نیز دیدگاه یا گفتمان مشخصی به‌گونه‌ای پنهانی در مطبوعات بازنمایی می‌شود. همان‌گونه که کالورت^۱ می‌نویسد: «کار رسانه، بازنمایی امر پنهان و نهفته یا ایدئولوژی و گفتمان است». روزنامه نیز در اینجا، رسانه است.

هریک از روزنامه‌های یادشده، اخبار وقت را از دریچه نگاه خاص خود بازنمایی می‌کنند و در نتیجه، بخش‌هایی از واقعیت در گزارش آن‌ها مسکوت می‌ماند. در مقاله حاضر، تلاش شده است گزارش دو روزنامه «شرق» و «کیهان» در دوازده روز جنگ ایران و اسرائیل با رویکرد و انوسازی بررسی شود. در این راستا، تیترو زیرتیترو سرمقاله صفحه‌های نخست این روزنامه‌ها واکاوی شده است؛ زیرا، این بخش از روزنامه، اصلی‌ترین قسمت آن و بیانگر دیدگاه سردبیر بوده و توسط خود او نوشته می‌شود؛ در نتیجه، می‌تواند اطلاعات مهمی را برای بررسی فراهم کند. اهمیت این بررسی در کشف پیش‌فرض‌های رویکرد روزنامه، صداهای پنهان در گزارش‌ها، و صداهای

1. Calvert

مسکوتی است که فرودست به‌شمار می‌آیند. افزون‌براین، نوعی برملاسازی برنامه خدمت به ایدئولوژی است. توانایی متن‌ها در تحمیل درک‌های مبتنی بر عقل سلیم باعث شده است که پژوهشگران در پی بررسی باورهای عقیدتی‌ای باشند که در جلوه‌های متعالی و عامیانه فرهنگ، نه تنها در کتاب‌ها و اشعار، بلکه در آگهی‌های تبلیغاتی، عکس‌ها، مجلات، و روزنامه‌ها رسوب کرده است. هدف ما در اینجا، تفسیر ردپای پیش‌فرض‌ها و سوگیری‌ها در متنی است که برای عامه مردم نوشته شده است؛ بنابراین، هدف پژوهش حاضر، از نوع «تفسیر» و نوع پژوهش، «بنیادی» است. در میان چهار راهبرد پژوهش استقرایی، قیاسی، پس‌کاوی، و استقهامی، راهبرد پژوهش حاضر، «استقهامی» است (بلیکی، ۱۳۹۰، ۱۴۲). براین اساس، منطق استقهامی می‌پذیرد که فعالیت‌های اجتماعی رسانه‌ها، در مقام کنشگران جمعی عصر حاضر، در زبان آن‌ها بر ساخته می‌شود؛ ازاین‌رو، از طریق بررسی زبان رسانه می‌توان به معرفت ضمنی و ناآشکاری دست یافت که در پس جهان اجتماعی-سیاسی نهفته است.

۱. پیشینه پژوهش

پیشینه پژوهش‌های مرتبط با این موضوع را می‌توان در چند دسته جای داد؛ دسته نخست، پژوهش‌هایی هستند که بدون در نظر گرفتن مقوله جنگ و مقوله مطبوعات، صرفاً به روش و انوسازی متون توجه داشته‌اند؛ ازجمله این پژوهش‌ها می‌توان به پژوهش طاهرزاده و نوری (۱۴۰۴)، با عنوان «خوانش پسااستعماری هویت در اندیشه محمد مصدق» اشاره کرد. این پژوهش، با استفاده از نظریه هومی بابا و برپایه روش هشت مرحله‌ای بوژه — که در پژوهش حاضر نیز به کار رفته است — تلاش کرده است به این پرسش اصلی پاسخ دهد که «آیا اندیشه مصدق، انعکاس گفتمان استعمار است یا تنها بازتاب موقعیت استعمارستیزانه». نظیر این پژوهش، توسط نوری و طاهرزاده (۱۴۰۴) در «خوانش پسااستعماری مفهوم قانون در اندیشه ملک‌خان» انجام شده است.

دیوید بوژه (۱۳۹۴) نیز در «روایت‌هایی از یک سازمان داستان‌پرداز: تحلیلی پسامدرن از دیزنی به مثابه یک تامارالند»، تحلیل پسامدرنی از این گفتمان‌های چندگانه، صداها و طرشد، و داستان‌های نادیده گرفته شده را در سوی تاریک‌تر افسانه دیزنی آشکار می‌کند. منتظر قائم و غلامی (۱۳۹۱) نیز در «نقد پسااستعماری روایت سریال قهوه تلخ از مدرنیته سیاسی ایرانی: با تأکید بر روش واسازی»، به نقد بازنمایی جامعه ایران در سریال قهوه تلخ

پرداخته‌اند. آن‌ها با استفاده از تحلیل وانوسازی، راه سوم، یعنی، مدرنیته بومی را پیشنهاد می‌کنند. صادقی جعفری و قربانی نیز در مقاله «فساد اداری به مثابه بحران عرصه مدنی: بازنمایی رسانه‌ای در روزنامه اصلاح طلب اعتماد (۱۴۰۰)» با تحلیل مضمون شبکه‌ای اتريد-استرلینگ و تحلیل داده‌های ۲۶ سند منتخب، ۱۲ مضمون پایه، ۴ مضمون سازمان‌دهنده و مضمون فراگیر فساد اداری را شناسایی کرده‌اند.

بهرامی چگنی و احمدزاده در مقاله «واسازی دال‌های گفتمانی اصلاح طلبان در ادبیات رسانه‌ای اصول‌گرایان جمهوری اسلامی ایران (از سال ۱۳۸۸ تا ۱۴۰۲)» با استفاده از چارچوب نظری لاکلانو و موفه، واسازی دال‌های گفتمانی اصلاح طلبان (مانند توسعه سیاسی، دموکراسی، و جامعه مدنی) را در رسانه‌های اصول‌گرای ایران از سال ۱۳۸۸ تاکنون بررسی کرده‌اند. آن‌ها با روش تحلیل گفتمان پساساختارگرا از ۲۶ مقاله رسانه‌های اصول‌گرا (نظیر کیهان، تسنیم، فارس) به روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده کرده‌اند.

باین‌حال، پژوهش‌های مرتبطی انجام شده است که اگرچه روش آن‌ها وانوسازی نبوده، اما به مقوله بازتاب جنگ در مطبوعات توجه داشته‌اند. یکی از مرتبط‌ترین این پژوهش‌ها، پژوهش افتخاری و فولادیان (۱۴۰۰) با عنوان «تهران، آخرین سنگر: روایت جنگ ایران و عراق در شهر تهران در آینه مطبوعات ۱۳۶۷-۱۳۵۹» است. نویسندگان در این پژوهش، تلاش کرده‌اند نشان دهند که شهر تهران در حوزه جنگ چگونه در روزنامه‌های دوران دفاع مقدس نشان داده شده است.

تاراجی (۱۳۷۳) نیز در پژوهش مرتبطی با عنوان «نقش و جایگاه مطبوعات در جنگ با عراق» موضوع کم‌فروغی روزنامه‌نگاران را در هشت سال جنگ بررسی کرده و دلیل آن را ورود دین به سازمان‌های گوناگون و سازمان روزنامه پس از انقلاب دانسته است.

افزون بر این، برخی پژوهش‌ها نیز بازتاب جنگ‌های دیگر را در مطبوعات بررسی کرده‌اند؛ برای مثال، فیروزی، سلطانی‌فر، و جعفری (۱۴۰۰) در مقاله‌ای با عنوان «بازتاب جنگ دوم قرباغ در مطبوعات ایران»، با مطالعه موردی سه روزنامه «کیهان»، «اعتماد» و «اطلاعات»، رویکرد و جهت‌گیری این روزنامه‌ها را در مورد جنگ ارمنستان و آذربایجان بر سر قرباغ در سال ۲۰۲۰ مطالعه کرده‌اند. براساس یافته‌های آن‌ها، مقوله‌های لزوم پایان جنگ قرباغ، تحقق صلح و امنیت پایدار، و تأثیر مناقشه بر منافع ملی ایران، برجسته‌ترین مباحث مطبوعات یادشده بوده‌اند.

کوهستانی نژاد (۱۳۹۳) در مقاله خود با عنوان «مطبوعات ایران در جنگ جهانی اول»، اندام‌واره مطبوعاتی منتشرشده در این دوره و رویکرد یا ارزش کلی محتوای آن‌ها را معرفی و بررسی کرده است.

ملک‌زاده و حماني (۱۳۹۹) نیز روزنامه‌های دوران جنگ جهانی اول در ایران را بررسی کرده‌اند. آن‌ها با واکاوی دقیق اخبار روزنامه آن دوران، در پی پاسخ به این پرسش بوده‌اند که چه عواملی در شکل‌گیری بحران‌های اجتماعی ایران در جنگ جهانی اول نقش داشته است. پژوهش‌های خارجی از زوایای گوناگونی به کاربرد و انوسازی توجه داشته‌اند؛ برای مثال، مارک کوری (۲۰۱۳) در «ابداع و انوسازی»، سایمون کریچلی (۲۰۱۴) در «اخلاق و انوسازی»، مارک ردفیلد (۲۰۱۶) «در نظریه در پیپل: مورد عجیب و انوسازی در آمریکا»، شاج موهان (۲۰۲۲) در مقاله «واسازی و رستاخیز»، پاول پاتون (۲۰۱۷) در «واسازی و مسئله حاکمیت»، آلن دابوین (۲۰۲۲) در «چرا و انوسازی ممکن است در نظریه جواب بدهد اما در عمل نه»، و لی شیائوتینگ (۲۰۲۴) در «وانوسازی و شکل‌دهی قدرت رسانه در عصر رسانه‌های جدید با موضوع بررسی جشنواره بهاره» نمونه‌هایی از پژوهش‌های جدید در مباحثه و کاربرست روش و انوسازی هستند.

در پژوهش حاضر از روش و انوسازی دیوید بوژه برای تحلیل محتوای مطبوعات استفاده شده است که با توجه به تازگی موضوع جنگ ایران و اسرائیل می‌تواند نتایج جدید و قابل‌تأملی ارائه کند. نوآوری پژوهش، در نظام‌مندسازی راهبرد و انوسازی موردنظر دریدا^۱ است که در هشت مرحله انجام می‌شود و در پی بر ملاسازی مفروضات و سوگیری‌های درون متن است و می‌خواهد از راه بررسی دوگانگی، تفسیر، صداها، یاغی، سویه دیگر و نفی پیرنگ، به ردگیری بین خطوط و سازمان‌دهی دوباره دست یابد.

۲. چارچوب نظری پژوهش

یکی از مفاهیم کلیدی برای فهم گفتمان رسانه در موقعیت‌های بحرانی‌ای مانند جنگ، دیگری‌سازی^۲ است. این مفهوم — که در مطالعات پسااستعماری و تحلیل گفتمان جایگاه برجسته‌ای دارد — به فرایندی گفته می‌شود که در آن، «خود» فقط از طریق تمایز و تضاد با

1. Derrida

2. Othering

«دیگری» معنا می‌یابد (سعید، ۱۹۷۸). در این فرایند، رسانه‌ها با تولید روایت‌های دوتایی و سلسله‌مراتبی، جهان را به دو قطب «ما» و «آن‌ها» تقسیم کرده و از دل این تقابل، هویت‌هایی سیاسی و فرهنگی خلق می‌کنند.

به‌ویژه در بستر بحران، جنگ، و تنش‌های ژئوپلیتیک، دیگری‌سازی نه‌تنها برای تعیین دوست و دشمن، بلکه برای مشروعیت‌بخشی به کنش‌های سیاسی، نظامی، و ایدئولوژیک به‌کار گرفته می‌شود (هال^۱، ۱۹۹۷). در چنین گفتمانی، «دیگری»، اغلب چهره‌ای تهدیدآمیز، غیرعقلانی، و ناآشنا می‌گیرد، درحالی‌که «خود» به‌عنوان محور حقیقت، عقلانیت، و ارزش‌های والای اجتماعی به‌تصویر کشیده می‌شود. به‌نظر می‌رسد، همین امر است که منجر به نادیده گرفتن بخش‌هایی از حقیقت و دور انداختن یا حاشیه‌ای کردن آن می‌شود. به‌تعبیر هومی بابا، دیگری‌سازی، تنها برون‌سازی یک تهدید نیست، بلکه سازوکار شکل‌گیری هویت است؛ «خود» بدون «دیگری» تعریف نمی‌شود و هویت، همواره در رویارویی با دیگری شکل می‌گیرد (بابا، ۱۹۹۴). از این دیدگاه، فرایند دیگری‌سازی، بخشی از منطق گفتمانی قدرت است که از طریق زبان، بازنمایی، و ساختارهای معنایی عمل می‌کند.

چارچوب نظری پژوهش حاضر مبتنی بر نظریه «وانوسازی»^(۱) ژاک دریدا است. یکی از مفروضات بنیادین در فلسفه غرب که دریدا آن را به‌چالش می‌کشد، این است که زبان، زمینه درک درست ما از جهان را فراهم می‌کند و درواقع، این وانوسازی است که در مقام یک تمهید راهبردی، قصد ارائه قرائتی دارد که این فرض را بی‌اعتبار می‌کند (آبرامز^۲، ۲۰۰۵، ۶۵). تعریف نظریه ژاک دریدا که مبنای روش‌شناسی این پژوهش است—کار دشواری است. بسیاری از شارحان و حتی کاربران این نظریه، از تعریف دقیق آن اظهار ناتوانی کرده و تأکید می‌کنند که تعریف آن به‌گونه‌ای در جریان عملی وانوسازی، بر پژوهشگر یا مفسر آشکار می‌شود (شاکری، ۱۳۹۷). دلیل این دشواری نیز در ناپایداری است. وانوسازی یک تحلیل نیست، یک روش هم نیست. تعریف وانوسازی، به‌زعم خود دریدا، واقعاً ناممکن است (دریدا، ۱۹۹۱، ۲۷۲). وانوسازی را باید در نسبت با متن، تعریف کرد و به‌کار برد؛ زیرا، نوعی خوانش دوسویه متن است؛ انتقاد درونی، شالوده‌شکنی، و درگیری با تضادها است. به‌نظر دریدا، در متن باید تقابل‌ها و سلسله‌مراتب را یافت. تقابل‌های دوتایی‌ای مانند خود/دیگری، ما/آن‌ها، مقاومت/سازش، یا وطن‌دوستی/خیانت، برپایه نابرابری و

1. Hall

2. Abrams

سلسله‌مراتب ساخته می‌شوند. وانوسازی تلاش می‌کند این تقابل‌ها را واژگون کند، ناپایداری معنا را نشان دهد، و نظم به‌ظاهر تثبیت‌شده معنا را مختل کند (دریدا، ۱۹۷۶). این معنازدایی از متن و در نتیجه، آشکارسازی امکانات درونی متن در جمله معروف او آشکار می‌شود: «هیچ چیز بیرون از متن نیست» (دریدا، ۱۳۹۰، ۵۱)؛ اما مراد او از متن، «محدود به گرافیک، کتاب، یا حتی گفتار نمی‌شود.... آنچه من متن می‌نامم، دربرگیرنده همه ساختارهای واقعی، اقتصادی تاریخی، نهادی-اجتماعی و در مجموع، همه مراجع قدرت ممکن است» (دریدا، ۱۹۹۵، ۱۶۸).

دریدا به پیروی از سوسور بر این نظر است که معنا، حاصل تفاوت است. تفاوت، متضمن این ایده است که معنا همواره، و شاید تا حد تکمیل‌پذیری بی‌پایان، با بازی دلالت به تعویق می‌افتد (نوریس، ۱۳۸۵، ۶۱). به بیان روشن‌تر، هر دلالت و معنایی وابسته به آن چیزی است که خودش نیست یا ندارد. این فرایند به دوگانگی‌هایی منجر می‌شود که به یکدیگر وابسته‌اند. به‌طور کلی، دریدا تمام متافیزیک غرب را بر مبنای تضادهای دوگانه یا مفهومی مشاهده می‌کند که در این دوگانگی‌ها برای هر طرف، رقیبی وجود دارد (برسler^۱، ۱۹۹۴، ۷۶). اندیشمندان غربی با تکیه بر این تقابل‌های سلسله‌مراتبی در پی شناسایی نظم حقیقت و واقعیت هستند؛ نظم‌می که می‌تواند نقش یک بنیان قابل‌اعتماد را برای دآوری درباره دوگانگی‌ها فراهم کند (سیدمن، ۱۳۸۸، ۲۲۲). براین اساس، وانوسازی نشان می‌دهد که معنا همواره وابسته به زمینه، تاریخی، و لغزان است، و دیگری — برخلاف ظاهر منفعلش — در شکل‌گیری «خود» نقش دارد. وانوسازی، نوعی خوانش متن است که در آن تلاش می‌شود، پیش‌فرض‌های درون یک متن کشف شود. فیلسوف معاصر، ژاک دریدا، این اصطلاح را با مفهومی نه‌چندان روشن بر ساخته است: «وانوسازی به روش خاصی در خوانش متون گفته می‌شود که هدف آن، متزلزل‌سازی کانون یا مرکز متن بر پایه عناصر معناشناختی برگرفته از پیرامون آن است» (دریدا و رورتی، ۱۳۸۵، ۳۱).

در پژوهش حاضر، تفاوت رویکرد دو روزنامه «کیهان» و «شرق» در پوشش تیتراها و زیرتیتراهای سرمقاله در دوازده روز جنگ ایران و اسرائیل، با تمرکز بر مفهوم دیگری‌سازی، بررسی شده است. همان‌گونه که در یافته‌ها نشان داده خواهد شد، روزنامه «کیهان» با تأکید بر تصویرسازی از اسرائیل به عنوان «دشمن و شر مطلق» و با سکوت در مورد هزینه‌های داخلی جنگ، نوعی گفتمان جنگ طلبانه و قهرمان‌محور را بازتولید می‌کند. در مقابل، «شرق» با تمرکز

1. Bresler

بر امنیت مردم، دیپلماسی، و گفت‌وگو، نوعی گفتمان متمایل به تعامل و صلح را شکل می‌دهد که در آن، گفتمان رادیکال خود به صورت «دیگری خطرناک» بازنمایی می‌شود.

۳. روش پژوهش

در این پژوهش از روش تحلیل «وانوسازی» برای تفسیر روزنامه‌های «کیهان» و «شرق» استفاده شده است. وانوسازی، دربردارنده افشا و به‌چالش کشیدن متضادهای دوگانه در متون و سلسله‌مراتب قدرت ناشناخته و پذیرفته‌نشده درون آن‌ها است. وانوسازی قصد دارد با معکوس کردن و جابه‌جایی این سلسله‌مراتب، اقتدار و اعتبار متن را مختل، و مفروضات و سوگیری‌های اساسی را آشکار کند (دریدا، ۲۰۲۰، ۲۷۹-۲۷۴). برای کاربرد وانوسازی دریدا، باید بر ناپایداری‌ها، بی‌ثباتی‌ها، تضادها، و تقابل‌های ذاتی درون متن تمرکز کرد. این فرایند، نیازمند بررسی این نکته است که چگونه زبان، استعاره‌ها، و ساختارهای متن، ماهیت ساختگی و لغزش‌های معنا را آشکار می‌کند (کلبروک^۱، ۲۰۱۵، ۱۴۰).

در نگاه دریدا، وانوسازی، روش نیست و تنها یک راهبرد و یک شیوه اندیشیدن است. دریدا بر روش نبودن وانوسازی تأکید می‌کند و در نامه‌اش «به یک دوست ژاپنی» به‌سادگی و آشکارا اظهار می‌دارد: «وانوسازی، یک روش نیست و نمی‌تواند به یک (وضعیت) تبدیل شود» (دریدا، ۱۹۹۱، ۲۷۳) و چیزی است که رخ می‌دهد (دریدا، ۱۹۹۰، ۸۵). باوجود این، برخی دریدایی‌ها، در پی تحلیل متون از طریق تبدیل وانوسازی به روش بوده‌اند؛ برای مثال، استوکر^۲ مراحل زیر را بیان می‌کند: (۱) «شناسایی تضادهای دوتایی»؛ (۲) «بررسی سلسله‌مراتب»؛ (۳) «درهم شکستن سلسله‌مراتب»؛ (۴) «کاوش در ابهامات»؛ (۵) «برجسته‌سازی حاشیه‌ها» (استوکر، ۲۰۰۶). دیوید بوژه از این حد نیز فراتر رفته و در پی نظام‌مندسازی وانوسازی و استفاده از آن به‌عنوان یک راهبرد برای نقد روایت بوده است. در پژوهش حاضر، برای عملیاتی‌سازی وانوسازی و استفاده از آن به‌عنوان یک روش، از روش عملیاتی دیوید بوژه استفاده شده است. بوژه، برپایه راهبرد وانوسازی دریدا، یک الگوی هشت مرحله‌ای طراحی کرده است که نتیجه پیاده‌سازی آن، وانوسازی یک متن است (بوژه، ۱۳۸۰، ۱۵۶). در این پژوهش، تمام این هشت مرحله برای هردو روزنامه به‌گونه‌ای جداگانه پیاده‌سازی شده است.

1. Colebrook

2. Stocker

۱. یافتن تقابل‌ها: در این مرحله لازم است فهرستی از تقابل‌های دوگانه به‌کاربرده‌شده در متن ارائه شود. این مرحله، به فهم موقعیت گروه و مفاهیم فرادست و فرودست یاری می‌رساند. این تقابل‌های دوگانه در راستای فرایند دیگری‌سازی ایجاد شده‌اند (بوژه، ۱۳۸۰، ۸۵-۸۶)؛
۲. بازتفسیر سلسله‌مراتب: هر روایتی، دربردارنده یک سلسله‌مراتب و یک رویداد از نظرگاه خاصی است؛ به‌عنوان مثال، در تقابل‌ها نوعی سلسله‌مراتب وجود دارد که به ما کمک می‌کند تا جایگاه برتر را تشخیص دهیم. این سلسله‌مراتب باید معرفی و بازتفسیر شود. به بیان روشن‌تر، با تشخیص موقعیت فرودست و فرادست، می‌توان با یک چرخش اساسی، این سلسله‌مراتب را درهم ریخته و موقعیت‌ها را از نو تعریف کرد (بوژه، ۱۳۸۰، ۸۸-۸۷)؛
۳. صداهای حذف‌شده: در روایت، مراکز روایی منجر به طرد شدن حاشیه‌ها می‌شوند؛ در نتیجه، پژوهشگر باید اقتدار تک‌صدایی را نفی کند و صداهای خاموش را بیابد. باید مشخص شود که کدام صداها فرودست تلقی شده‌اند؛ این صداها، همان صداهایی است که به‌گونه‌ای عامدانه و برپایه اهدافی مشخص، حذف شده یا مسکوت مانده‌اند. این، همان نقطه مهمی است که از نگاه مخاطب پنهان شده است (بوژه، ۱۳۸۰، ۸۹-۸۷)؛
۴. سوبیه دیگر روایت: در این مرحله باید با فهرست کردن تنوع‌ها و تفاوت‌های هر اصطلاح، سلسله‌مراتب بین اصطلاح مرکزی و حاشیه‌ای را واژگون‌سازی کرد (بوژه، ۱۳۸۰، ۸۹)؛
۵. نفی پیرنگ: هر حکایتی پیرنگی دارد. پیرنگ را باید تغییر داد؛ برای مثال، یک پیرنگ رمانتیک می‌تواند به تراژیک تغییر کند؛ زیرا، پیرنگ‌ها، همواره دربردارنده و حامل ایدئولوژی مشخصی بوده و با هدف خاصی طرح‌ریزی شده‌اند (بوژه، ۱۳۸۰، ۹۰)؛ برای مثال، در مورد روزنامه «کیهان»، پیرنگ به‌گونه‌ای حماسی نگارش شده است تا راحت‌تر بتوان از لحن و اهداف شدید و محکم استفاده کرد؛
۶. استثنا را بیابید: در روایت، نقاط انگشت‌شماری وجود دارد که قاعده کلی آن روایت در آن نقطه نقض شده و خلاف آن روایت شده است (بوژه، ۱۳۸۰، ۹۱-۹۰)؛
۷. ردگیری بین خطوط: آنچه گفته نشده را باید ردگیری کرد. با ردگیری خطوط، باید جای خالی بین خطوط را که روایت نشده است، پر کرد (بوژه، ۱۳۸۰، ۹۲-۹۱)؛
۸. بازسازمان‌دهی: پیمودن مراحل پیشین به یافتن دیدگاه جدید منجر می‌شود. این دیدگاه، سامان جدیدی به روایت می‌بخشد. در مرحله بازسازمان‌دهی، باید سلسله‌مراتب را دوباره ساماندهی کرد. به بیان روشن‌تر، بازروایت کردن برای تغییر دوگانگی‌ها و حاشیه‌ها رخ

می‌دهد. در این مرحله، گرایش نهفته در روایت، معرفی و بازروایت می‌شود. آنچه می‌توانست باشد، به جای آنچه هست، معرفی می‌شود (بوژه، ۱۳۸۰، ۹۲).

در ادامه، پیش از طرح یافته‌های پژوهش، جدولی دربردارنده تیترو زیرتیتر سرمقاله هردو روزنامه (در صفحه نخست)، به ترتیب تاریخ، ارائه شده است. گفتنی است، تیترو زیرتیتر «کیهان»، عموماً، کوتاه‌تر و «شرق»، بلندتر است.

جدول شماره (۱). تیترو زیرتیتر روزنامه‌های شرق و کیهان

تاریخ	کیهان	شرق
۲۶ خرداد	ایران، اسرائیل را شخم زد. نوبت فشردن گلوگاه اقتصادی دشمن است. خروج از ان پی تی و بستن تنگه هرمز در دستور کار مجلس.	کارشناسان در گفت‌وگو با شرق درباره وضعیت سلامت مردم در این دوره هشدار می‌دهند. چند راهکار برای وضعیت اضطراری. پاسخ شورای شهر و دولت به دغدغه شهروندان در شرایط اضطراری: کروکی پناهگاه‌های پایتخت. سخنگوی دولت اعلام کرد: مدارس، مساجد، و متروها ۲۴ ساعته در اختیار مردم است.
۲۷ خرداد	شرط پایان جنگ، نابودی اسرائیل است، نه توقف حملات. فرصت محو رژیم صهیونیستی را نباید از دست داد.	رژیم صهیونیستی در ادامه حملات خود به غیرنظامیان، ساختمان شیشه‌ای صداوسیما را هدف قرار داد. آتن، زیر آتش.
۲۸ خرداد	ضربات سنگین به قلب موساد و مراکز اطلاعاتی ارتش اسرائیل. شهرک‌نشینان صهیونیست با قایق و با صرف هزینه‌های گزاف در حال فرار از سرزمین‌های اشغالی به سمت قبرس هستند. اسرائیل در برابر حملات سهمگین ایران، اقدام به سانسور گسترده تصاویر و ویدئوهای اصابت موشک‌های ایران به مراکز امنیتی، نظامی، و تأسیسات حیاتی این رژیم کرد. برهمین اساس، پلتفرم‌هایی مانند یوتیوب، اینستاگرام، و... پخش زنده (لایو) از سرزمین اشغالی را متوقف کردند.	تلاش‌های بین‌المللی برای یافتن راهکاری برای آتش‌بس. دیپلماسی پشت خط جبهه. گزارش میدانی شرق از مناطق جنگ‌زده شهر، کسب و کارها، و زندگی مردم ۶ روز بعد از آغاز حملات اسرائیل. تهران در جست‌وجوی زندگی.
۲۹ خرداد	مجازات رژیم صهیونیستی ادامه خواهد داشت. ملت ایران مقابل جنگ و صلح تحمیلی، محکم خواهد ایستاد.	روزنامه شرق در این تاریخ منتشر نشده است.
۳۱ خرداد	ملت ایران، تهدید دشمن را به تمسخر گرفت. حضور خیبرشکن در جمعه تاریخی.	نخستین دور گفت‌وگوهای تروئیکای اروپایی با وزیر امور خارجه ایران با رویکردی جدی برگزار شد. گفت‌وگو زیر سایه جنگ. مردم ایران در واکنش به تجاوز اسرائیل با حضور پرشور در نماز جمعه و راهپیمایی پس‌از آن، پیام ایستادگی و انسجام ملی را به جهان مخابره کردند. خشم سراسری، وحدت ملی.
۱ تیر	اگر اسرائیل را آرام بگذاریم، آرامان نمی‌گذارد. اسرائیل، گوشه رینگ است، کار را تمام کنید.	گزارش میدانی شرق از قطعه ۴۲ بهشت زهرا که برای خاک‌سپاری شهدای حمله رژیم صهیونیستی اختصاص داده شد. پرنده‌تر ز مرغان هوایی. روایت رسمی ایران از تجاوز اسرائیل در اجلاس وزرای خارجه کشورهای اسلامی همراه با رایزنی‌های چندجانبه تا نشست محرمانه دیپلماسی در میدان استانبول.

۲ تیر	پایگاه‌ها و نظامیان آمریکایی، اهداف اولیه موشک‌های ایران، بیش‌ازاین، بستن تنگه هرمز را به تأخیر نیندازید.	استقامت زندگی در محلات تهران، سلام دنیا، ما اینجاییم!
۳ تیر آتش‌بس	موشک‌های ایران معجزه می‌کنند. فرار بزرگ! تلویزیون اسرائیل: تل آویو خالی از سکنه شد.	شرق، نقش مخرب رافائل گروسی را در تجاوز به تأسیسات هسته‌ای ایران واکاوی می‌کند. دیده‌بان هسته‌ای یا دیده‌بان اسرائیل؟ در میانه حملات سنگین به تهران، و پاسخ‌های موشکی ایران به تل آویو، عراقچی به مسکو رفت.

۴. یافته‌های پژوهش

پژوهش حاضر به وادوسازی و مقایسه تیر و زیرتیر سرمقاله‌های دو روزنامه «کیهان» و «شرق» پرداخته است. در این بخش همه هشت مرحله موردنظر روش وادوسازی به گونه‌ای جداگانه درباره «کیهان» و «شرق» عملیاتی، و سرانجام، نتیجه‌گیری ترکیبی -مقایسه‌ای ارائه شده است.

۴-۱. یافتن تقابل‌های دوگانه

در مرحله نخست، تقابل‌های دوگانه موجود در دو روزنامه یادشده به شرح جداول زیر مشخص شده است.

جدول شماره (۲). تقابل‌های یافته‌شده در روزنامه کیهان

ایران-ایران امام خمینی	اسرائیل
ایران	آمریکا
ملت ایران	دشمن
صلح تحمیلی	جنگ تحمیلی
ملت ایران	شهرک‌نشینان صهیونیست
توقف حملات	حملات سهمگین
توقف حملات	ناپودی اسرائیل
توقف حملات	ضربات سهمگین
توقف حملات	شخم زدن تل آویو
نماد پویایی و جنب‌وجوش	تل آویو خالی از سکنه

جدول شماره (۳). تقابل‌های یافته‌شده در روزنامه شرق

گفت‌وگو	جنگ
آتش‌بس	وضعیت اضطراری
مردم	رژیم صهیونیستی
صلح	حملات
آتش‌بس	تجاوز
دیپلماسی	جنگ
زندگی	جنگ‌زده

زندگی	شهادت
تهران	تل آویو
گفت‌وگو	خشم سراسری
رایزنی	پاسخ موشکی
آنتن	آتش
ایران	تل آویو

۲-۴. بازتفسیر سلسله‌مراتب تقابل

هر روایتی، حاوی یک سلسله‌مراتب و یک رویداد از نظرگاه خاصی است؛ به‌عنوان مثال، در تقابل‌ها، نوعی سلسله‌مراتب هست که ما را یاری می‌کند تا جایگاه برتر را تشخیص دهیم. این سلسله‌مراتب در دو روزنامه موردنظر در این بخش معرفی و بازتفسیر شده است.

۱-۲-۴. روزنامه کیهان

● ایران / اسرائیل، آمریکا: مهم‌ترین تقابل موجود در روزنامه «کیهان» ایران و اسرائیل است که در پایان جنگ در برابر آمریکا نیز قرار می‌گیرد. اما نکته قابل توجه در تقابل یادشده، این است که هنگامی که روزنامه «کیهان» از ایران سخن می‌گوید، منظور، نیروی نظامی یا تنها اقلیت حکومتی است. آنچه در مورد ایران گفته می‌شود، مربوط به نیروی نظامی، پاسخ نظامی، تصمیم‌گیری‌های جنگ و... است. در این روزنامه، به‌ندرت می‌توان ایران را به‌معنای ملت، مردم، و اکثریت یافت. روزنامه «کیهان» تلاش کرده است، از طریق استفاده از کلمه ایران، خواست حاکمیت را به عموم مردم تحمیل کند و به‌جای آنان سخن بگوید؛

● ملت ایران/ دشمن، شهرک‌نشینان صهیونیست: اگرچه تقابل ملت ایران در برابر دشمن، به‌ندرت دیده شده است، اما مسئله اساسی در این مورد، کاربرد کلمه دشمن به‌جای اسرائیل یا آمریکا است. به‌نظر می‌رسد، کیهان در برخورد با ملت ایران، صرفاً از اصطلاح دشمن استفاده می‌کند. به‌بیان روشن‌تر، هر جا صحبت از ملت ایران بوده، کلمه «دشمن» در مقابل آن به‌کار رفته است. این امر می‌تواند خود، نوعی فرایند دشمن‌سازی ناخودآگاه برای ملت ایران را برملا کند. افزون‌بر این، نوعی دست‌کم گرفتن سیاسی-نظامی مردم عادی نیز در این تقابل دیده می‌شود. دشمن، معمولی‌ترین و عامیانه‌ترین کلمه‌ای است که می‌توان آن را برای مردم به‌کار برد، بی‌آنکه به آن‌ها فرصت پردازش ذهنی داده شود. همچنین، ملت ایران در برابر شهرک‌نشینان صهیونیست نیز قرار می‌گیرند که به‌گونه‌ای مشخص در این سلسله‌مراتب، ملت ایران در موقعیت برتر گذاشته می‌شوند؛ افزون‌بر این، در یک‌سوی این تقابل، یک «ملت» و در

سمت فرودست، نه یک ملت، بلکه تنها شهرک‌نشینان قرار می‌گیرند. ایرانیان یک ملت هستند، ولی در اسرائیل، ملتی وجود ندارد؛ هر آنکه هست، فارغ از سن و جنسیت و موقعیت، یک شهرک‌نشین صهیونیست است؛

● صلح تحمیلی/جنگ تحمیلی: روزنامه «کیهان»، هرگونه اقدام و انتخابی را که خارج از حیطه دیدگاه روزنامه باشد، با اصطلاح «تحمیلی» به‌کار می‌برد. به‌نظر می‌رسد، این روزنامه، به‌گونه‌ای یک‌جانبه، آنچه را باید بر مردم بگذرد، آنچه در سطح حکومتی باید اتخاذ شود، و آنچه در سطح بین‌المللی مطرح می‌شود را رد کرده و تنها برپایه دیدگاه خود، مهر «تحمیلی» بر هر دو طرف ماجرا می‌گذارد؛ چه صلح باشد و چه جنگ. این مسئله، نشان‌دهنده تناقضی آشکار است؛

● توقف حملات/ حملات سهمگین، نابودی اسرائیل، ضربات سهمگین، شخم زدن تل‌آویو: تنها برای یک موضوع، می‌توان ۴ اصطلاح را پیدا کرد که در تقابل با آن قرار گرفته است. همین امر، خودبه‌خود توقف حملات را در موقعیت پایین‌تری قرار می‌دهد. به‌نظر می‌رسد، توقف حملات، به‌اندازه‌ای نپذیرفتنی و ناخواستی است که محکم و با شدیدترین لفظ‌ها به آن پاسخ داده می‌شود. اصطلاحاتی که در این سلسله‌مراتب در موقعیت برتر قرار گرفته و دربردارنده دیدگاه «کیهان» است، با الفاظی به‌شدت تند و لحنی شدید‌بازنمایی می‌شود (سهمگین، شخم زدن، نابودی)؛ همه این الفاظ، نه تنها در محتوا، بلکه در الفاظ نیز، تند و شدید هستند؛

● نماد پویایی و جنب‌وجوش/ تل‌آویو خالی از سکنه: یکی از جالب‌ترین سلسله‌مراتبی که در «کیهان» مشاهده می‌شود، تقابل همین دو اصطلاح است. کیهان، برای اینکه میزان آسیب‌دیدگی تل‌آویو را برجسته سازد، ابتدا آن را نماد پویایی و جنب‌وجوش معرفی می‌کند و سپس، به خالی از سکنه شدن آن اشاره می‌کند. این تقابل می‌تواند تناقض مهمی را در روایت «کیهان» به‌نمایش بگذارد که در ادامه بررسی خواهد شد.

۲-۴. روزنامه شرق

● گفت‌وگو، دیپلماسی/ جنگ: مهم‌ترین تقابلی که در روزنامه «شرق» می‌توان یافت، تقابل گفت‌وگو و جنگ است. این تقابل را در انواع اصطلاحات دیگر نیز می‌توان مشاهده کرد؛ با این حال تعداد دفعات کاربرد اصطلاحاتی مانند گفت‌وگو، نشست، رایزنی، دیپلماسی، و...

بسیار بیشتر از اصطلاحاتی مانند جنگ، شرایط اضطراری، بحران، و... است. در سلسله مراتب این تقابل، گفت‌وگو در موقعیت برتر قرار گرفته است. از همین تقابل آشکار و مشخص، می‌توان رویکرد «شرق» و تفاوت آن با روزنامه «کیهان» را دریافت؛

● آتش‌بس/جنگ، وضعیت اضطراری، تجاوز: در این تقابل نیز، همچنان آتش‌بس در موقعیت برتر قرار گرفته است. به نظر می‌رسد، روزنامه «شرق»، برخلاف «کیهان»، بیشتر از سوی مردم سخن می‌گوید و البته، لحن آن نیز به شدت لحن روزنامه «کیهان» نیست؛

● مردم/رژیم صهیونیستی: روزنامه «شرق»، نه ایران یا حاکمیت یا نیروی نظامی، بلکه مردم را در برابر رژیم صهیونیستی قرار می‌دهد. افزون بر این، طرف مقابل را نیز نه با مردمانش، بلکه با حاکمیتش در مقابل مردم ایران قرار می‌دهد. این تقابل در روایت، به خوبی نشان‌دهنده دیدگاه مردمی‌تر روزنامه «شرق» است؛ با این حال، همین تقابل مردم در برابر رژیم صهیونیستی، نمایانگر سوگیری مشخصی در بازنمایی است. این تقابل می‌تواند نیروی نظامی و حاکمیتی ایران را به گونه‌ای پنهان در موقعیت فرادست برای نجات نمایش دهد، در حالی که در عمل، آن را از روایت جنگ حذف کرده است. در اینجا، همان فرایند دشمن‌سازی‌ای که در روزنامه «کیهان» به گونه‌ای علنی دیده می‌شد، در روزنامه «شرق»، به گونه‌ای پنهان‌تر درپیش گرفته شده است؛ با این تفاوت که از اصطلاح «دشمن» استفاده نمی‌شود؛

● صلح/حمله: در تقابل‌هایی مانند صلح و جنگ، بار دیگر رویکرد «شرق» نشان‌دهنده موقعیت برتر صلح است. این امر با اتکا به مردم تقویت می‌شود. روزنامه «شرق»، با بیان وضعیت مردم، صلح را برای آن‌ها تجویز می‌کند. در این تقابل، صلح در موقعیت برتر قرار گرفته است.

● آتش‌بس/تجاوز: این تقابل در تضاد مستقیم با روزنامه «کیهان» است. روزنامه «شرق»، به دنبال آتش‌بس از طریق گفت‌وگوی بین‌المللی است؛

● زندگی/جنگ‌زده، شهادت: در روزنامه «شرق»، زندگی و ارزش آن، در موقعیت برتر قرار گرفته است. در این روزنامه، با وجود ارزش والای شهادت، همچنان شهدا، آن مردمی هستند که زندگی را به شهادت ترجیح می‌دادند؛ از این رو، با وجود رعایت احترام به شهدا در گزارش‌های مربوط به خاک‌سپاری آنان، برای به کرسی نشاندن خواسته‌هایی مانند گفت‌وگو، صلح، و آتش‌بس نیز تلاش می‌شود. گزارش خاک‌سپاری شهدا، در کنار گزارش‌های شرایط و وضعیت زندگی مردم تهران در بحران، می‌تواند نشان‌دهنده برتری زندگی بر شهادت باشد.

در مقابل، در «کیهان» -باوجود اینکه هیچ سخنی از مردم به میان نمی‌آورد- با توجه به تأکید فراوان آن بر ادامهٔ شدید جنگ، خلاف رویهٔ «شرق» را می‌توان استنباط کرد؛

• تهران، ایران/ تل‌آویو: این تقابل، یکی از اصلی‌ترین تقابل‌های موجود در روزنامهٔ «شرق» است؛ البته گفتنی است که در این روزنامه، تل‌آویو و ساکنان آن، بازنمایی قابل‌توجهی ندارند. «شرق»، تنها به تهران و مردمان آن متکی است؛

• گفت‌وگو/ خشم سراسری: باوجود تأکید فراوان روزنامهٔ «شرق» بر گفت‌وگو، بازنمایی خبر تجمع مردمی علیه حملات اسرائیل، تنها خبری است که مردم را با خشمی سراسری علیه اسرائیل، بازنمایی می‌کند. تنها در این مورد استثنا است که می‌توان خشم را در موقعیتی برتر از گفت‌وگو دید؛

• رایزنی/ پاسخ موشکی: اگرچه در روایت «شرق»، پاسخ موشکی ایران به اسرائیل در موقعیت برتر قرار گرفته است، اما همچنان رایزنی و دیپلماسی بر کلیت روایت این روزنامه حاکم و برتر است؛

• آتن/ آتش: پس از حملهٔ اسرائیل به ساختمان صداوسیما در تهران، تیترو روزنامهٔ «شرق»، این رویداد را با دو اصطلاح «آتن» و «آتش» بازنمایی می‌کند. در این اصطلاح به‌خوبی می‌توان محتوای پنهانی را یافت که حاکی از برتری و درعین‌حال، مورد حمله قرار گرفتن «آتن» به‌عنوان نماد رسانه و دیپلماسی است که مظلوم واقع شده است. این خبر، با بازنمایی نمادین، روایتگر مظلومیت و طرد گفت‌وگو در دوران جنگ است.

۳-۴. صداهای حذف‌شده

در این بخش، صداهای فرودست تشخیص داده می‌شود. این صداها، همان صداهایی است که به‌صورت عامدانه و براساس اهدافی مشخص، حذف شده یا مسکوت مانده‌اند و نقطهٔ مهمی است که از نگاه مخاطب پنهان گشته است.

۱- ۳-۴. روزنامهٔ کیهان

مهم‌ترین صدای حذف‌شده در روزنامهٔ «کیهان»، صدای مردم است. در این روزنامه، هیچ خبری از آسیب‌دیدگی مردم در جنگ، وجود ندارد. حتی خبر مهمی مانند حمله به ساختمان صداوسیما نیز در سرمقالهٔ «کیهان» جایی ندارد. گویی «کیهان»، تنها صدای اقلیتی تصمیم‌گیرنده علیه اسرائیل است. در روزنامهٔ «کیهان»، نمی‌توان نشانی از خسارت‌های واردشده به زندگی مردم عادی

یافت. این صدا به اندازه‌ای حذف و طرد شده است که حتی در موقعیت شهادت نیز بازنمایی نمی‌شود. به نظر می‌رسد، آسیبی که ساکنان تل‌آویو از جنگ دیده‌اند — حتی با اغراق بیشتری — مورد توجه بوده است. صدای دیگر حذف شده، صدای نیروهای نظامی ایرانی است. لحن روزنامه «کیهان»، بیشتر مبتنی بر امر و نهی، و دستوری است. در روایت این روزنامه، نه خبری از خود نیروهای نظامی و زندگی آنان است، نه خبری از مردم عادی می‌توان یافت.

۲-۳-۴. روزنامه شرق

برخلاف «کیهان»، در روزنامه «شرق» تنها صدایی که بسیار به گوش می‌رسد، صدای شهروندان تهران، و زندگی آن‌ها در شرایط جنگی است. اما هر صدایی غیر از آن، خاموش مانده است. در روزنامه «شرق»، صدای غیرتهران‌نشین‌ها، صدای نیروهای نظامی ایران، و صدای مردم اسرائیل به گوش نمی‌رسد. تنها یک گروه مشخص از یک سمت جبهه بازنمایی شده است. این امر می‌تواند یک کنش سوگیرانه برای شکل دادن به احساسات و ذهنیت شهروندان تهرانی و همچنین، حاصل رویکرد و راهبرد بسیار مرکزگرایی باشد که حاکم شده است.

۴-۴. سوبیه دیگر روایت

در این بخش، از طریق فهرست کردن تنوع‌ها و تفاوت‌های هر اصطلاح، سلسله‌مراتب بین اصطلاح مرکزی و حاشیه‌ای واژگون‌سازی شده است.

۱-۴-۴. روزنامه کیهان

سوبیه دیگر در روزنامه «کیهان» تأکید بیشتری بر زندگی مردم عادی دارد و کمتر آمرانه است که در قسمت بازسازی مانده‌ی دوباره بررسی شده است.

۲-۴-۴. روزنامه شرق

در روزنامه «شرق» نیز همانند «کیهان»، سوبیه متفاوتی وجود دارد؛ سوبیه‌ای که افزون‌بر شهروندان تهران، به ایرانیان غیرتهرانی، مردم عادی اسرائیلی، و زندگی نظامیان نیز توجه داشته است. این بازنویسی‌ها به فهم شدت تزلزل موقعیت فرادست و فرودست در روایت‌های این دو روزنامه یاری می‌رساند.

۴-۵. نفی پیرنگ

روزنامه‌ها، اگرچه تنها گزارش‌هایی ارائه می‌دهند، اما این گزارش‌ها، نوعی روایت واقعیت است. هر روایتی، یک پیرنگ و سناریو دارد که بازتاب‌دهنده یک گزاره‌ی علی است. پیرنگ‌های شناخته‌شده از یونان باستان تا امروز عبارت‌اند از: رمانتیک، تراژیک، کمدی، و طنز (طاهرزاده و نوری، ۱۴۰۳، ۵). با این حال، در واری‌های روایت‌های دو روزنامه یادشده می‌توان گفت، روایت «کیهان» یک روایت حماسی و روایت «شرق» نوعی روایت تراژیک است. در صورت تغییر پیرنگ، «کیهان» باید از سویه‌ی حماسی به تراژیک حرکت کند. تلاش حماسی بسیاری در «کیهان» مشاهده می‌شود که عامدانه برای خاموش کردن بعد و سویه‌ی تراژیک جنگ به کار گرفته شده است. افزون‌بر این، پیرنگ طنز را می‌توان در آن یافت. طنز این ماجرا در تناقض‌های موجود در آن است؛ برای مثال، تل‌آویو را شهری پویا معرفی می‌کند. در مقابل، روزنامه «شرق»، دربردارنده‌ی روایتی تراژیک است که می‌توان پیرنگ طنز را در آن مشاهده کرد (اشاره به زیست آسیب‌دیده‌ی مردم در تهران جنگ‌زده و اصرار بر دیپلماسی و گفت‌وگو در کنار گزارش‌هایی که از انسجام، استقامت ملی، و خشم سراسری مردم سخن می‌گوید).

۴-۶. استثنا را بیابید

در این بخش، محدود نقاتی که در آن، قاعده‌ی کلی روایت نقض شده یا خلاف آن روایت شده است، ارائه می‌شود.

۱- ۴-۶. روزنامه کیهان

در روزنامه «کیهان»، نقاط بسیاری وجود دارد که گزارش‌های پیشین، نقض یا به‌سخره گرفته شده است. همان‌گونه که پیش‌ازین نیز اشاره شد، مهم‌ترین این موارد، تعریف تل‌آویو است. سخن گفتن از تل‌آویو به‌عنوان شهری که نماد پویایی و جنب‌وجوش است، به‌طور مشخص، با گزاره‌های مفروض «کیهان» در تناقض است. کیهان، در عین تاکید بر این نکته که اسرائیل گوشه‌رینگ و کارش تمام‌شده است، تل‌آویو را قلب اسرائیل و نماد پویایی و جنب‌وجوش معرفی می‌کند. هدف از این کار نیز، شدت بخشیدن به گزاره خالی از سکنه شدن است که گزاره‌ای طنز است. افزون‌بر این، اگرچه اسرائیل را گوشه‌رینگ و تمام‌شدنی می‌داند، اما در گزارش خبری در حاشیه‌ی صفحه‌ی نخست (شماره ۲۳۸۸۹، ۳ تیر ۱۴۰۴)، آن را دارای جنگنده و پهپاد فوق‌پیشرفته معرفی می‌کند. استثنای دیگری که دربردارنده‌ی تناقضی طنزآمیز است،

استفاده از اصطلاح «تحمیلی» است که هم برای واژه صلح و هم برای واژه جنگ به کار می‌برد. دو اصطلاح «صلح تحمیلی» و «جنگ تحمیلی»، به گونه‌ای طنزآمیز، بر ملاکننده آشفتگی راهبرد روزنامه است.

۲-۶-۴. روزنامه شرق

روزنامه «شرق» در تلاش است تا بر زندگی شهروندان تهرانی در شرایط اضطراری و ایجاد میل به گفت‌وگو و دیپلماسی به نفع مردم، تمرکز کند؛ با این حال، حتی در این روزنامه نیز، بحث تجاوز و ایستادگی و استقامت ملی در برابر این تجاوز مطرح شده است.

۷-۴. ردگیری بین خطوط

در این بخش، لازم است به نکات نادیده گرفته شده در میان خطوط، توجه شود. به بیان روشن‌تر، صداهای حذف شده‌ای که باید از آن‌ها سخن گفت، در این بخش اضافه می‌شوند.

۱-۷-۴. روزنامه کیهان

در روزنامه «کیهان»، مردم عادی، نادیده گرفته شده‌اند. در هیچ سرمقاله‌ای در طول ۱۲ روز جنگ، هیچ سخنی از شرایط تهران، شهرهای دیگر، و زیست مردم زیر سایه جنگ به چشم نمی‌خورد. گویی جنگ، تنها از سوی ایران به اسرائیل است و گویی اسرائیل، تنها قربانی است. تأکید بسیار زیادی که این روزنامه بر نابودی زندگی اسرائیلی‌ها و اسرائیل جنگ‌زده دارد، به هیچ روی درباره ایرانیان، تهران، و شهرهای دیگر دیده نمی‌شود.

۲-۷-۴. روزنامه شرق

در روزنامه «شرق»، صدای اسرائیلی‌ها به گوش نمی‌رسد. «شرق»، بسیار تلاش کرده است تا ادعا کند که زیست مردم عادی، مهم‌تر از هر سیاستی است؛ با این حال، این مردم عادی را تنها ایرانیان و به طور ویژه، شهروندان تهرانی می‌داند؛ در حالی که، ایرانیان غیرتهرانی و مردم اسرائیل (که پس از اصابت موشک‌های ایرانی به مردمی جنگ‌زده تبدیل شده‌اند) نیز قربانیان این جنگ به شمار می‌آیند. شرق، در دام مرکزگرایی شدید، گرفتار شده است.

۸-۴. بازسازی دهی

مسئله اساسی در این بخش، فهم این نکته است که روایت چگونه می‌تواند به بازی آزاد تقابل‌های

دوتایی در ورای سلسله مراتب تبدیل شود (منتظر قائم و دیگران، ۱۴۰۳، ۹۱)؛ براین اساس، در این قسمت، وظیفه اصلی پژوهشگر، بازنویسی روایت به گونه ای است که جایگاه فرادست و فرودست در متن تغییر کند؛ از همین رو، تلاش شده است، تیر هردو روزنامه بار دیگر با توجه به فرودستان و صداهای حذف شده بازنویسی شود. با این حال، لازم به ذکر است که با توجه به ماهیت خبری روزنامه، تلاش برای تغییر در خبر مورد نظر ایجاد نشود.

جدول شماره (۴). فهرست تیترها و بازسازی مانده های روزنامه کیهان

تاریخ	کیهان	بازسازی مانده
۲۶ خرداد	ایران، اسرائیل را شخم زد. نوبت فشردن گلوله اقتصادی دشمن است. خروج از ان پی تی و بستن تنگه هرمز در دستور کار مجلس.	اصابت موشک های ایرانی به اسرائیل، پس از حمله روز گذشته اسرائیل به تهران. اقتصاد تهران و تل آویو بیش از پیش در خطر پیامدهای جنگ قرار دارد. در صورت شدت یافتن حملات اسرائیل به ایران و آسیب دیدن زندگی مردم عادی، خروج از ان پی تی و بستن تنگه هرمز می تواند یکی از تهدیدهای سیاسی از سوی ایران در موقعیت جنگی باشد.
۲۷ خرداد	شرط پایان جنگ، نابودی اسرائیل است، نه توقف حملات. فرصت محور رژیم صهیونیستی را نباید از دست داد.	توقف حملات به نفع مردم از هردو سمت، خطر جنگ را از بین نمی برد. تغییر رژیم سیاسی اسرائیل، می تواند ضامن صلح باشد، اما آنچه اهمیت دارد، زندگی مردم است.
۲۸ خرداد	ضربات سنگین به قلب موساد و مراکز اطلاعاتی ارتش اسرائیل. شهرک نشینان صهیونیست با قایق و با صرف هزینه های گزاف، در حال فرار از سرزمین های اشغالی به سمت قبرس هستند. اسرائیل در برابر حملات سهمگین ایران، اقدام به سانسور گسترده تصاویر و ویدئوهای اصابت موشک های ایران به مراکز امنیتی، نظامی، و تأسیسات حیاتی این رژیم کرد. بر همین اساس، پلنفرم هایی مانند یوتیوب، اینستاگرام، و... پخش زنده از سرزمین اشغالی را متوقف کردند.	در پاسخ به حملات گسترده اسرائیل به تهران، شیراز، اصفهان، و چند شهر دیگر و آسیب دیدن مردم عادی، ایران، مراکز اطلاعاتی اسرائیل و قلب موساد را هدف قرار داد. با وجود بحران های اقتصادی، تهرانی ها، به طور موقت، تهران را به قصد نقطه ای امن، ترک کردند؛ اسرائیلی ها نیز در تلاش هستند خود را به قبرس، به عنوان نقطه ای امن، برسانند. همان گونه که به منظور تأمین امنیت، در ایران برخی پلنفرم ها محدود شده اند، در اسرائیل نیز همین وضعیت رخ داده که منجر به ضعف اطلاع رسانی از شرایط بحرانی جنگ شده است.
۲۹ خرداد	مجازات رژیم صهیونیستی ادامه خواهد داشت. ملت ایران، مقابل جنگ و صلح تحمیلی محکم خواهد ایستاد.	ایران همچنان به حمله اسرائیل پاسخ می دهد. ملت ایران جنگ را نمی پذیرد و صلح با خواست و شرایط ملت، پذیرفته می شود.
۳۱ خرداد	ملت ایران تهدید دشمن را به تمسخر گرفت. حضور خیبرشکن در جمعه تاریخی.	با وجود شرایط جنگی، مردم در تجمع روز جمعه برای محکوم کردن جنگ، حضور داشتند تا پیام صلح و انزجار از جنگ را به گوش همگان برسانند.
۱ تیر	اگر اسرائیل را آرام بگذاریم، آرامان نمی گذارد. اسرائیل، گوشه رینگ است، کار را تمام کنید.	شرایط اسرائیل و اسرائیلی ها در جنگ، بد است! با تأمین امنیت ایرانیان از سوی اسرائیل، می توان به بحران پایان داد و صلح را برای هردو ملت به ارمغان آورد.
۳ تیر	پایگاه ها و نظامیان آمریکایی، اهداف اولیه موشک های ایران. بیش از این بستن تنگه هرمز را به تأخیر نیندازید.	در پاسخ به حمله ایالات متحده به تأسیسات هسته ای، با توجه به آسیب دیدن مردم عادی، تنها پایگاه های نظامی آمریکایی برای پاسخ ایران انتخاب می شوند. بستن تنگه هرمز را می توان به عنوان یکی از سیاست های جنگی بررسی کرد.

با توجه به پاسخ‌های موشکی ایران به حمله یک‌جانبه اسرائیل، اسرائیل ممکن است حاضر به پذیرش آتش‌بس شده باشد. اگر چنین باشد، مردم تهران و تل‌آویو، که شهر را به مقصد منطقه‌ای امن ترک کرده بودند، می‌توانند به خانه‌هایشان بازگردند.	موشک‌های ایران معجزه می‌کنند. فرار بزرگ! تلویزیون اسرائیل: تل‌آویو خالی از سکنه شد.	۳ آتش‌بس
--	--	-------------

جدول شماره (۵). فهرست تیترها و بازساماندهی روزنامه شرق

تاریخ	شرق	بازساماندهی
۲۶ خرداد	کارشناسان در گفت‌وگو با شرق درباره وضعیت سلامت مردم در این دوره هشدار می‌دهند. چند راهکار برای وضعیت اضطراری. پاسخ شورای شهر و دولت به دغدغه شهروندان در شرایط اضطراری: کרוکی پناهگاه‌های پایتخت. سخنگوی دولت اعلام کرد: مدارس، مساجد، و متروها ۲۴ ساعته در اختیار مردم است.	کارشناسان در گفت‌وگو با شرق درباره وضعیت سلامت مردم عادی ایران و اسرائیل در جنگ هشدار می‌دهند. راهکارهای بین‌المللی برای وضعیت اضطراری ملت‌های درگیر. پاسخ شورای شهر و دولت به دغدغه شهروندان در همه شهرهای درگیر جنگ؛ برای پناهگاه، شورای شهر باید افزون‌بر مدارس، مساجد، و متروها، برای ساخت پناهگاه مجهز در همه شهرها به سرعت اقدام کند.
۲۷ خرداد	رژیم صهیونیستی در ادامه حملات خود به غیرنظامیان، ساختمان شیشه‌ای صداوسیما را هدف قرار داد. آنتن، زیر آتش.	آنتن، زیر آتش: نیروی نظامی اسرائیل در ادامه حملات خود به غیرنظامیان، ساختمان شیشه‌ای صداوسیما را هدف قرار داد. برخی کارمندان صداوسیما مجروح و شهید شدند. ایران در پی پاسخ مناسب.
۲۸ خرداد	تلاش‌های بین‌المللی برای یافتن راهکاری برای آتش‌بس. دیپلماسی، پشت خط جبهه. گزارش میدانی شرق از مناطق جنگ‌زده شهر: کسب‌وکارها و زندگی مردم، ۶ روز بعد از آغاز حملات اسرائیل. تهران در جست‌وجوی زندگی.	تهران و تل‌آویو در جست‌وجوی زندگی. تلاش‌های بین‌المللی به منظور یافتن راهکاری برای آتش‌بس.
۲۹ خرداد	روزنامه شرق در این تاریخ منتشر نشده است.	
۳۱ خرداد	نخستین دور گفت‌وگوهای تروئیکای اروپایی با وزیر امور خارجه ایران با رویکردی جدی برگزار شد. گفت‌وگو زیر سایه جنگ. مردم ایران در واکنش به تجاوز اسرائیل با حضور پرشور در نماز جمعه و راهپیمایی پس‌از آن، پیام ایستادگی و انسجام ملی را به جهان مخابره کردند. خشم سراسری، وحدت ملی.	گفت‌وگو زیر سایه جنگ. مردم ایران در واکنش به جنگ، با حضور در نماز جمعه و راهپیمایی پس‌از آن، پیام صلح، دوستی و امنیت را به همه جنگ‌زدگان جهان مخابره کردند.
۱ تیر	گزارش میدانی شرق از قطعه ۴۲ بهشت زهرا که برای خاک‌سپاری شهدای حمله رژیم صهیونیستی اختصاص داده شد. پرنده‌تر ز مرغان هوایی. روایت رسمی ایران از تجاوز اسرائیل در اجلاس وزرای خارجه کشورهای اسلامی همراه با رایزنی‌های چندجانبه تا نشست محرمانه. دیپلماسی در میدان استانبول.	گزارش میدانی شرق از خاک‌سپاری شهدای تهران، اصفهان، شیراز، و شهرهای دیگر درگیر در جنگ. تلاش برای جایگزینی دیپلماسی با جنگ، در استانبول و اجلاس وزرای خارجه کشورهای اسلامی.
۲ تیر	استقامت زندگی در محلات تهران، سلام دنیا، ما اینجا هستیم!	استقامت زندگی مردم عادی در شرایط سخت جنگی! پیام صلح و آرامش برای دنیا، سلام دنیا! ما اینجا و زیر سایه جنگ زندگی می‌کنیم، صدای ما را بشنوید!
۳ تیر آتش‌بس	شرق، نقش مخرب رافائل گروسی را در تجاوز به تأسیسات هسته‌ای ایران واکاوی می‌کند. دیده‌بان هسته‌ای یا دیده‌بان اسرائیل؟ در میانه حملات سنگین به تهران، و پاسخ‌های موشکی ایران به تل‌آویو، عراقچی به مسکو رفت.	در میانه حملات سنگین به تهران، و پاسخ‌های موشکی ایران به تل‌آویو، عراقچی برای نجات جنگ‌زدگان ایرانی و اسرائیلی به مسکو رفت. حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران را واکاوی می‌کند.

نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر، تلاش شد با بررسی تیترو زیرتیترو روزنامه‌های «کیهان» و «شرق»، متن روایت این روزنامه‌ها و شدت ناپایداری یا تزلزل خط روایی آن‌ها، و انوسازی شود. براساس یافته‌های این پژوهش، روزنامه «کیهان»، در مقایسه با شرق، در بردارنده صداهای خاموش بیشتری است؛ زیرا، خطوط فکری در آن بسیار پررنگ‌تر است. قدرت ایدئولوژی در رسانه نیز به همین موضوع مربوط می‌شود. با این حال، روزنامه «شرق» نیز با وجود تلاش برای قرارگیری در جبهه فرودستان، همچنان برخی از این فرودستان را انتخاب کرده و برخی دیگر را به دلایل نظری، حذف کرده است. به نظر می‌رسد، هردو روزنامه، در خدمت اهداف ایدئولوژیک هستند و هریک به یک قشر مشخص خدمت می‌کند که سرانجام به هدف مشترکی دست یابند.

گفتنی است، یافتن تقابلهای، که نخستین گام در انجام این پژوهش بود، در روزنامه «کیهان» بسیار دشوارتر است؛ زیرا، ادبیات این روزنامه، یک‌جانبه، یک‌دست، و واحد است که ناشی از مرکزگرایی شدید روزنامه و مخاطبان خاص آن است. برپایه آنچه مطرح شد، در مورد روزنامه «کیهان»، یافتن هم‌معناها و تشابه‌ها در کنار تقابلهای، بیشتر می‌توانست به تشخیص موقعیت برتر کمک کند. یکپارچگی واژه‌های جنگی و تهدید بی‌امان دشمن در روزنامه «کیهان»، نشان از جنگ‌طلبی بدون توجه به پیامدهای این جنگ در شهرها دارد. در مقابل، روزنامه «شرق»، با رویکردی مردمی و ضدجنگ، روایتگر شرایط جنگی است، اما بازهم رویکرد به‌شدت مرکزگرایی شرق، منجر به نادیده گرفتن پیامدهای جنگ در نواحی غیر از تهران و تأثیر آن بر ایرانیان غیرتهرانی شده است. افزون بر این، نادیده گرفتن مردم عادی ساکن در اسرائیل، نشان می‌دهد که روزنامه «شرق»، ضدجنگ نیست، بلکه درون همان ایدئولوژی غالب قرار می‌گیرد. تنها تفاوت روزنامه «شرق» و «کیهان» این است که «شرق» از زندگی روزمره در تهران جنگ‌زده، سخن می‌گوید و «کیهان» سعی در قوی‌سازی و مشروع‌سازی جبهه درگیر جنگ دارد.

به‌طور کلی می‌توان گفت، دو روزنامه «شرق» و «کیهان»، اگرچه به‌نظر دو قطب مخالف یکدیگر هستند، اما رویکرد متفاوت آنان، باعث ایجاد نوعی توازن می‌شود. به بیان روشن‌تر، قرار گرفتن هردو روزنامه در کفه ترازو، آنان را در موقعیت برابر قرار می‌دهد؛ هردو برای دو گروه متفاوت نوشته شده‌اند تا در نهایت، رضایت هردو را فراهم کنند و به این شیوه، حاکمیت می‌تواند از هردو گروهی که با یکدیگر متفاوت و متناقض هستند، مشروعیت کسب کند.*

یادداشت‌ها

۱. deconstruction: این واژه به ساختارشکنی، شالوده‌شکنی، ساخت‌زدایی، واسازی، و ترکیبات آن‌ها نیز ترجمه شده است؛ عبارت «وانوسازی»، نوواژه‌ای است که توسط هادی نوری برای آن ساخته شده و توضیح منطقی این نوواژه در مقدمه مترجم بر کتابی با عنوان «وانوسازی» به‌گونه‌ای مبسوط استدلال شده است. مترجم در یادداشت خود توضیح می‌دهد که «...دریدا با پرهیز از عبارت destruction که در فرانسه معنای منفی ویرانی دارد و ترکیب de و construction به معنای «ساخت» به نوواژه deconstruction می‌رسد که در خود نومه‌نای هم‌واساختن و هم‌نوساختن دارد. واساختن ساختمان تقابل‌های دوگانه و سپس، از نوساختن آن با ظهور فورانی مفهومی نو که در قالب قدیم نبود و نمی‌گنجد. به این ترتیب، منظور از deconstruction نه inversion یا Reversal به معنای وارونگی و نه groundbreaking یا foundationbreaking به معنای شالوده‌شکنی و بن‌فکنی است. نوواژه deconstruction همان Double Gesture of Overturning and Displacement است که تنها با نوواژه «وانوسازی» توصیف‌پذیر است. یعنی این اصطلاح هم وجه سلبی دارد و هم وجه ایجابی و معادل‌های موجود، نمایانگر وجه ایجابی و مثبت آن نیستند...». نگاه کنید به: دیوید جی. گانکل، (۱۴۰۲)، وانوسازی، ترجمه هادی نوری، تهران: انتشارات پبله.

منابع

- آقائی رضوانی، فاطمه؛ فولادیان، مجید (۱۴۰۰). بزم شهان و گوشه زحمتکشان: بازنمایی ظهور و سقوط حوزه عمومی شهر تهران در صدسال روزنامه اطلاعات (۱۳۹۹-۱۳۰۰). تهران: نشر شهر.
- افتخاری خراسانی، فاطمه؛ فولادیان، مجید (۱۴۰۰). تهران آخرین سنگر: روایت جنگ ایران و عراق در شهر تهران در آینه مطبوعات ۱۳۶۷-۱۳۵۹. تهران: نشر شهر.
- بهرامی چگنی، یاسر؛ احمدزاده، علی (۱۴۰۴). واسازی دال‌های گفتمانی اصلاح‌طلبان در ادبیات رسانه‌ای اصول‌گرایان جمهوری اسلامی ایران (از سال ۱۳۸۸ تا ۱۴۰۲). پژوهشنامه علوم سیاسی، ۲۰(۳)، ۵۳-۸۶.
- بوژه، دیوید. ام (۱۳۸۸). تحلیل وانوسازی. ترجمه حسن محدثی. رسانه، ۱۹(۱)، ۷۹-۹۹.
- بوژه، دیوید. ام (۱۳۹۴). روایت‌هایی از یک سازمان داستان‌پرداز: تحلیلی پسامدرن از دیزنی به‌مثابه یک تامل‌راند. ترجمه اسماعیل عالی‌زاد، نیلوفر باغبان‌مشیری، و عباس جنگ. جامعه فرهنگ رسانه، ۴(۱۷)، ۱۴۳-۱۹۳.
- تاراجی، منصور (۱۳۷۳). نقش و جایگاه مطبوعات در جنگ عراق. گزارش، شماره ۴۶، ۴۹-۵۴.
- دریدا، ژاک؛ رورتی، ریچارد (۱۳۸۵). دیکانستراکشن و پراگماتیسم. ترجمه شیوا رویگریان. تهران: گام نو.
- دریدا، ژاک (۱۳۹۰). درباره گراماتولوژی. ترجمه مهدی پارسا، تهران: رخداد نو.
- سیدمن، استیون (۱۳۸۸). کشاکش آرا در جامعه‌شناسی. ترجمه هادی جلیلی. تهران: نشر نی.
- شاکری، سیدرضا (۱۳۹۷). بایسته‌ها و شرایط کاربست واسازی دریدا، در نقد متون نقد و تحلیل کتاب واسازی متون آل احمد. پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، ۱۸(۲)، ۱۵۵-۱۷۱.
- صادقی جعفری، جواد؛ قربانی، اشرف (۱۴۰۴). فساد اداری به‌مثابه بحران عرصه مدنی: بازنمایی رسانه‌ای در روزنامه اصلاح‌طلب اعتماد (۱۴۰۰). پژوهشنامه علوم سیاسی، ۲۰(۲)، پیاپی ۷۸، ۱۴۵-۱۷۶.
- فیروزی، جابر؛ سلطانی‌فر، محمد؛ و جعفری، علی (۱۴۰۰). بازتاب جنگ دوم قراباغ در مطبوعات ایران (مطالعه موردی: روزنامه‌های کیهان، اعتماد، و اطلاعات). پژوهشنامه رسانه بین‌الملل، ۲۶(۲)، ۱۴۷-۱۷۷.
- کوهستانی‌نژاد، مسعود (۱۳۹۴). مطبوعات ایران در جنگ جهانی اول. گفتگو، شماره ۶۵، ۷۴-۸۱.
- ملک‌زاده، الهام؛ حماني، کامران (۱۳۹۹). بررسی علل بحران‌های اجتماعی ایران در جنگ جهانی اول با نگاه به مطبوعات. مطالعات تاریخی جنگ، ۴، پیاپی ۱۱، ۱۱۵-۱۳۷.
- منتظر قائم، مهدی؛ غلامی، فرزاد (۱۳۹۱). نقد پسااستعماری روایت سریال قهوه تلخ از مدرنیته سیاسی ایرانی: با تأکید بر روش واسازی. مطالعات فرهنگی و ارتباطات، ۸(۲۸)، ۱۲۱-۱۴۶.
- نوریس، کریستوفر (۱۳۸۸). شالوده‌شکنی. ترجمه پیام یزدانجو. تهران: نشر مرکز.
- نوری، هادی؛ طاهرزاده کوزانی، مصطفی؛ عزیززاده، رضا (۱۴۰۲). خوانش پسااستعماری هویت در اندیشه محمد مصدق، با تأکید بر روش وانوسازی. پژوهشنامه علوم سیاسی، شماره ۳، ۱۹۹-۲۳۴.

نوری، هادی؛ طاهرزاده کوزانی، مصطفی (۱۴۰۴). خوانش پسااستعماری قانون در اندیشه میرزا ملکم خان: با تأکید بر روزنامه «قانون». نظریه‌های اجتماعی متفکران مسلمان، ۱۵ (۲)، ۵۳-۳۷. هوبارد، فیل (۱۳۹۶). شهر. ترجمه افشین خاکباز. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی. یحیوی، حسین (۱۳۹۰). جنگ شهرها. نگین ایران، شماره ۳۶، ۳۸-۲۵.

- Abrams, M. H. (2005). *A Glossary of Literary Terms*. 8th ed. Boston: Thomson Wadsworth.
- Bhabha, H. K. (1994). *The Location of Culture*. Routledge.
- Bressler, Ch. (1994). *Literary Criticism: An Introduction to Theory and Practice*. New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- Calvert, B., Casey, N., Casey, B., Frinch, L., & Lewis, J. (2007). *Television Studies: The Key Concepts*. London: Routledge.
- Colebrook, C. (Ed.). (2015). *Jacques Derrida: Key Concepts*. Routledge.
- Critchley, S. (2014), *The Ethics of Deconstruction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Currie, M. (2013), *The Invention of Deconstruction*. New York: Palgrave Macmillan.
- Daboin, A. (2022). Why Deconstruction Might Work in Theory but Not in Practice. *Philosophy and Literature*, 46 (1), 86-99.
- Derrida, J. (1976). *Of Grammatology* (G. C. Spivak, Trans.). Johns Hopkins University Press.
- Derrida, J. (1990), Some Statements and Truisms about Neo-Logisms, Newisms, Postisms, Parasitisms, and other Small Seismisms'. trans. Anne Tomiche, In: *States of 'Theory': History, Art and Critical Discourse*. ed. David Carroll. New York: Columbia University Press, pp. 63-95.
- Derrida, J. (1991). 'Letter to a Japanese Friend'. Trans. David Wood and Andrew Benjamin. In: *A Derrida Reader: Between the Blinds*. ed. Peggy Kamuf, London and New York: Harvester, pp. 270-6.
- Derrida, J. (1995). *Points: Interviews, 1974-1994*. Stanford: Stanford University Press.
- Derrida, J. (2020). *Deconstruction in a Nutshell: A Conversation with Jacques Derrida, with a New Introduction*. Fordham University Press.
- Hall, S. (1997). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. Sage.
- Mohan, Sh. (2022). Deconstruction and Anastasis. *Qui Parle*. 31 (2), 339-344.

- Patton, P. (2017). Deconstruction and the Problem of Sovereignty. *Derrida Today*, 10(1), 1-20.
- Redfield, M. (2016). *Theory at Yale: The Strange Case of Deconstruction in America*. New York: Fordham University Press.
- Said, E. W. (1978). *Orientalism*. Pantheon Books.
- Stocker, B. (2006). *Routledge Philosophy Guidebook to Derrida on Deconstruction*. United Kingdom: Taylor & Francis.
- Xiaoting, L. (2024). The Deconstruction and Shaping of Media Power in the New Media Era with the Spring Festival Gala as the Object of Investigation. *Academic Journal of Humanities & Social Sciences*, 7(1).